

Gôliŋwaga

Lau Israel sêku Kanaan tulu e sêwaka sakin kinŋa sa ŋaminŋ gêjam lau Gôliŋwaga nêŋ buku tonec auc. Miŋ tau ŋai kêpi Israelnêŋ siŋsêlêc, taŋ sêsam êsêac sebe Gôliŋwaga nan, nêŋ gêŋ siŋsêlêcŋa. Lau tonanŋ ŋagêdô samob gôliŋwaga ŋanô êsêac atom, laumata êsêac sêwê nêŋ lau sêjac siŋŋa to kêsiwaga, taŋ sêjam nêŋ lau sa-sa gêdêŋ ŋacjo sêkôninŋ êsêac tôŋ nanŋa. Gôliŋwaga ŋac towae kêlêlêc ŋagêdô samob su nanŋ Simson, taŋ sêjac ênê gêŋsêga ŋaminŋ gêc môkêlatu 13-16.

Biŋ kapôêŋ tec buku tau kêdôŋ nec tonec gebe Lau Israel sêsap Anôtô tôŋ ŋaŋêŋ, tec gêjam êsêac sa sêŋgônŋ nêŋ ŋajam Ma sêsap taunŋ su anŋa Anôtônê, tec gedec êsêac dêdac gêŋwapac e sêŋgônŋ jageo.

Mago biŋ ŋanô teŋ kêsiŋ tau gêc lêlôm gêwiŋ gebe Lau tau embe sêsap taunŋ su anŋa Anôtônê e dêndac gêŋwapac, mago eŋ embe êlic êsêac sêmbu taunŋ to sêkac taunŋ ôkwi êtiam, eŋ taê labu nê lau to gêjam êsêac kêsi gêjac ŋawaegenŋ.

1:1-36. Josua gêmac êndu su acgom, go lau Israel nêŋ gôlôacmôkê ŋagêdô sêjac siŋ jasêku Kanaannêŋ malac ŋagêdô tulu ŋaminŋ.

2

Apômtaunê anŋela geoc tau lasê anŋa Bokim

¹ Apômtaunê anŋela gêwi Gilgal siŋ gêja Bokim ma kêsôm gêdêŋ lau Israel gebe “Aê kakôc amac anŋa Aiguptu ma gawê amac mêŋaô lasê gamêŋ, taŋ katôc lemoc gebe jakêŋ êndêŋ tamemi nan. Aê

kasôm gebe ‘Aê janac poac, taŋ kamoatiŋ gêdêŋ amac naŋ, popoc atomanô. ² Ma amac amoatiŋ poac teŋ êndêŋ lau, taŋ sêŋgôn gamêŋ tonec naŋ atom. Atuc êsêacnêŋ altar popoc.’ Mago amac taŋem wamu aêŋoc jatu tonan atom. Amac agôm asageŋ. ³ Amboac tonan aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê jajanda lau tomôkê-tomôkê jamuŋ amac atom. Êsêac oc têtû nêŋ ŋacjo ma nêŋ anôtôi jaba têtû amacnêŋ lakô.” ⁴ Apômtaunê aŋela kêsôm biŋ tonan gêdêŋ lau Israel samob su, go lau tau sêpuc taŋiboa sa ma têtan. ⁵ Ma sê gamêŋ tonan ŋaê gebe Bokim ma sêkêŋ da gêdêŋ Apômtau aŋga tônê.

Josua gêmac êndu

⁶ Josua kêlêwan lau Israel sêmu dêdêŋ nêŋ nomlênsêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ sêja, gebe sêŋgôn têtû wakac. ⁷ Ma lau Israel sêjam sakiŋ Apômtau kêtôm têm Josua gêmoa nomŋa. Josua gêmac êndu su, go êsêac sêjam sakiŋ Apômtau sêmoa kêtôm têm, taŋ laumata, taŋ sêjala gêŋ samob, taŋ Apômtau gêgôm gêdêŋ lau Israel naŋ, sêmoa materŋ jali naŋ. ⁸ Ma Nun latu Josua, taŋ Apômtaunê sakiŋwaga naŋ, nê jala kêtû 110 ma gêmac êndu. ⁹ Êsêac sêsuŋ eŋ aŋga tau nê nomlênsêŋ ŋamalac Tinat-Heres, taŋ gêc lôc Gas ŋagamêŋ gêmu kêpiŋa aŋga Epraim ŋagamêŋ lôcŋa. ¹⁰ Lau taŋ sêmoa sêwiŋ Josua naŋ, sêmac êndu amboac tonan, ma lau wakuc mênŋsêsa, naŋ êsêac sêjam kauc Apômtau to nê kôm, taŋ gêjam kêtû lau Israelŋa naŋ.

Lau Israel sêwi Apômtau siŋ ma gôliŋwaga sêkôc kôm sa

11 Go lau Israel sêgôm gêŋ, taŋ Apômtau gêlic sec naŋ, gebe sêjam sakin Bal. 12 Êsêac sêwi Apômtau, tameninêŋ Anôtô, taŋ kêkôc êsêac su aŋga Aiguptu naŋ, siŋ ma sêsap lau, taŋ sêgi êsêac auc naŋ, nêŋ anôtôi jaba tôŋ. Êsêac sêpôŋ enduc gêdêŋ anôtôi tonan ma sêgôm Apômtau têtac nandan kêsa. 13 Êsêac sêwi Apômtau siŋ ma sêjam sakin Bal agêc Astarte. 14 Apômtau têtac nandan nanô gêdêŋ lau Israel, tec kêkêŋ êsêac sêsêp kêjaŋgowaga lemeŋ, gebe sêjaŋgo êsêacnêŋ gêŋ su. En kêkêŋ nêŋ ŋacjo, taŋ sêgi êsêac auc naŋ, gebe sêkônin êsêac e lau Israel têtôm gebe sênam taun sa êtiam atom. 15 Kêtôm têm samob, taŋ êsêac dêdi sebe sênac siŋ naŋ, Apômtau gêjam dêmôê êsêac kêtôm en kêsôm ma kêtôc lêma gebe êŋgôm naŋ. Ma êsêac sêpô lêna taun nanôgen.

16 Go Apômtau kêkêŋ gôliŋwaga, taŋ sêjam lau Israel sa aŋga kêjaŋgowaga lemeŋ. 17 Mago êsêac sêkêŋ taŋen nêŋ gôliŋwaga atom. Êsêac sêkêŋ taun dêdêŋ anôtôi jaba to sêpôŋ aenduc gêdêŋ êsêac. Êsêac tamenin taŋen wamu Apômtaunê biŋsu, mago êsêac taun sêwi tameninêŋ lêŋ tonan siŋ sebeŋ ma sêsa kêtiam atom. 18 Kêtôm têm samob, taŋ Apômtau kêkêŋ gôliŋwaga gêdêŋ êsêac naŋ, en gêmoa gêwiŋ gôliŋwaga tau ma en gêjam lau tau sa aŋga nêŋ ŋacjo lemeŋ kêtôm têm samob, taŋ gôliŋwaga gêmoa gêwiŋ êsêac naŋ. Apômtau taê walô êsêac kêtô nêŋ taŋiboa, taŋ têtan kêtô nêŋ ŋacjo sêlêsu to sêkônin êsêac nanŋa. 19 Mago gêdêŋ taŋ gôliŋwaga gêmac êndu naŋ, lau sêmu sêja nêŋ intêna langwa kêtiam e sêgôm sec kêlêlêc lau gêmuŋŋa su. Êsêac têdaguc anôtôi jaba ma sêjam sakin êsêac to sêpôŋ aenduc

gêdêŋ êsêac ma sêwi nêŋ lêŋ tonañ siŋ atom, sêsa togêsuntêkwa ŋatonŋen sêmoa. ²⁰ Apômtau têtac ŋandaŋ sec gêdêŋ lau Israel ma kêsôm gebe “Lau tonec sesen poac, taŋ kajatu gêdêŋ êsêac tamenŋi gebe sêsap tôŋ naŋ, su ma taŋen wamu aê atom, ²¹ tec aê jajanda lau tomôkê-tomôkê, taŋ Josua kêku tulu atom ma gêmac êndu naŋ, nêŋ tenj êtiam atom. ²² Aê jaŋgôm gêŋ tonec gebe jansaê lau Israel e jajala êsêac sêsa ŋoc lêŋ têtôm tamenŋi sêsa nêŋ me masi.” ²³ Amboac tonañ Apômtau gêlôc gebe lau tomôkê-tomôkê, taŋ sêsô Josua lêma ŋalabu atom naŋ, sêŋgônŋen. Enj kêjanda êsêac sebenj atom.

3:1-31 Lau Israel sêwi Apômtau siŋ kêtû dim têléac, tec Apômtau kêkêŋ êsêac sêsô nêŋ ŋacjo ŋalabu. Gêdêŋ taŋ êsêac tetenj enj naŋ, enj kêsakinj gêjamsawaga tenj. * † ‡

4

Debora agêc Barak sêku Sisera tulu

¹ Gôliŋwaga Ehud gêmac êndu su, go lau Israel sêgôm gêŋ, taŋ Apômtau gêlic sec naŋ kêtiam. ² Amboac tonañ Apômtau kêkêŋ êsêac sêsêp Jabin lêma. Enj lau Kanaan nêŋ kiŋ, taŋ gêjam gôliŋ êsêac gêŋgôn malac Hasor naŋ. Ênê siŋwaganêŋ laumata Sisera, taŋ gêŋgôn lau samuc nêŋ malac Haroset. ³ Jabinnê kareta ki 900 ma enj gejoŋ lau Israel secanô kêtôm jala 20. Tec lau Israel awenj gêjac Apômtau gebe ênam êsêac sa.

* **2:23:** Bokim ŋam gebe Lau-têtaŋwaga. † **2:23:** Bal kêtû lau Kanaan nêŋ anôtô jaba towae tenj. ‡ **2:23:** Astarte kêtû nêŋ anôtô towae tenj.

⁴ Lapidotnê awê Debora eñ propeteo tenj kêtû lau Israel nêñ gôliŅwagao gêdêñ űasawa tonañ. ⁵ Eñ gêñgôn nê nip, tañ kêkô Rama to Betel űasawa anġa gamêñ lôcűa Epraim nan, űalabu ma lau Israel sêja tônê gebe eñ êmêtôc êsêacnêñ biñ. ⁶ Debora kêsakin biñ gêdêñ Abinoam latu Barak anġa Naptalinê gamêñ űamalac Kedes gebe êmêñ ma kêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, lau Israel nêñ Anôtô, kêjatu aôm gebe ‘Ôna ma ôwê nêñ lau sêpi lôc Tabor sêna. Ôkôc lau 10,000 anġa Naptali agêc Sebulon nêñ gôlôac. ⁷ Aê gabe jalêtôm Jabinnê siñwaganêñ laumata Sisera gebe ênac siñ êndêñ aôm anġa bu Kison. Eñ êmêñ tonê kareta ki ma nê siñwaga, mago aê gabe jakêñ eñ êsêp aôm lêmam.’ ” ⁸ Barak kêsôm gêdêñ Debora gebe “Aôm embe ôwiñ aê, go jana, mago aôm embe ôwiñ aê atom, oc jana atom amboac tonanġen.” ⁹ Debora gêjô eñ awa gebe “Amboac tonañ aê jawiñ aôm, mago intêna, tañ aôm ôsa nan, êwaka aôm waem sa atom, gebe Apômtau êkêñ Sisera êsêp awê tenj lêma.” Go Debora gêdi jagêwiñ Barak sêja Kedes. ¹⁰ Barak kêkalem Sebulon agêc Naptali nêñ gôlôac sêpi tagen anġa Kedes, go lau 10,000 têdaguc eñ, ma Debora jagêwiñ eñ amboac tonanġen.

¹¹ Kennê wakuc tenj, Heber, kêkac tau su anġa lau Ken nêñ ma gê nê becoho kêkô kamem Sananimġa, tañ kêkô Kedes űagala nan űalabu. Lau Ken tonañ Mosenê lawa Hobab nê’ wakuc.

¹² Êsêac sêsôm űawae gêdêñ Sisera gebe Abinoam latu Barak kêpi lôc Tabor gêja. ¹³ Tec Sisera kêkalem nê kareta ki 900 to nê lau samob ma kêjatu êsêac gebe sêwi lau samuc nêñ malac Haroset siñ sêna

bu Kison. ¹⁴ Go Debora kêsôm gêdêŋ Barak gebe “Ajôc, ôndi gebe bêc tonec Apômtau êkêŋ Sisera êsêp aôm lêmam. Apômtau êwê aôm.” Tec Barak gêdi anġa Tabor kêsêp gêja ma nê lau 10,000 têdaguc eŋ. ¹⁵ Gêdêŋ taŋ Barak tonê siŋwaga sêo lasê naŋ, Apômtau kêlênsôŋ Sisera to nê kareta samob ma nê lau. Sisera gêboanġ kêsêp anġa nê kareta e gacgeŋ gêc su gêja. ¹⁶ Barak kêjanda kareta to siŋwaga e jagêdêŋ lau samuc nêŋ malac Haroset ma siŋ gesenġ siŋwaga samob su, ŋac teŋ gêwê sa atom.

¹⁷ Sisera kêlêti gêja Kennê wakuc Heber nê awê Jael nê becobo, gebe kiŋ Hasorŋa Jabin to Hebernê gôlôac sêmoa sêwiŋ tauŋ towamagenġ. ¹⁸ Jael kêsa gêja gebe êpuc Sisera tôŋtôŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “O apômtau, ôsô ômôêŋ, ôsô ŋoc becobo ômôêŋmaŋ. Ôtêc taôm atom.” Amboac tonanġ eŋ kêsô gêja ma awê tau kêgaduc eŋ ŋa belanġke. ¹⁹ Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ awê gebe “Aê jatenġ aôm gebe ôkêŋ bu ŋagec êndêŋ aê janôm gebe bu gêjô aê.” Awê tau kêkac bulakôp bôcôlic, taŋ su kêpoac ŋalêlôm naŋ, ŋasuŋ su jakêkêŋ su gêdêŋ eŋ gêŋôm ma kêgaduc eŋ auc kêtiam. ²⁰ Go ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôkô becobo ŋasacgêdô ma ŋac teŋ embe êo lasê ma êtu kênac aôm gebe ‘Ŋac teŋ gêmoa tonec me masi’, go ôsôm gebe ‘Masi.’ ”

²¹ Sisera têkwa gêbac ŋanô, tec gêc bêc e kêliŋ tau siŋ gêc. Ma Hebernê awê Jael kêkôc hama to biakim becoboŋa teŋ ma kêsô kelecgeŋ gêdêŋ eŋ gêja ma gêjac biakim tau kêsêp Siseranê mom palalap e jagêjam nom ma gêmac êndu tomatêgeŋ. ²² Gêdêŋ tonanġ Barak gêo lasê. Eŋ gesom Sisera. Ma Jael kêpuc eŋ tôŋtôŋ jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe

“Ômôņ tonec, aê gabe jatôc ņac, taņ aôm gosom eņ naņ, êndêņ aôm.” Amboac tonañ Barak kêsô becobo gêwiņ eņ ma gêlic Sisera tomatêgeņ gêc ma biakim kêkô nê mom.

²³ Gêdêņ bêc tonañ Anôtô kêku lau Kanaan nêņ kiņ Jabin tulu gêjô lau Israel su. ²⁴ Ma lau Israel sêkôniņ lau Kanaan nêņ kiņ Jabin ņajaņa sec e sesen eņ su samucgeņ.

5

Debora agêc Barak nêņ wê

¹ Gêdêņ bêc tonañ Debora agêc Abinoam latu Barak sêjam wê tonec gebe

² “Alambiņ Apômtau, gebe lau Israel sêmasaņ biņ kêtû tôņ gebe sênac siņ, ma lau sêlôc sa tonañ ņalêlômgeņ.

³ Amac kiņac, aņô biņ tau, amac kasêgaac, akêņ taņem. Aê janam wê to janac gêņ wêņa êndêņ Apômtau, lau Israel nêņ Anôtô.

⁴ O Apômtau, gêdêņ taņ kôsêp aņa Seir ņalôc gômôêņ, ma gêdêņ taņ kôsa aņa gamêņ Edomņa gômôêņ naņ,

nom kêtênêp ma undambê kêsêwa, biņņaņô, bu kêsêwa aņa tao gêmêņ.

⁵ Lôc kêtênêp kakô Sinai ņaApômtau laņônêmņa, kêkô Apômtau, lau Israel nêņ Anôtô, laņônêmņa.

⁶ “Gêdêņ Anat latu Samgar nê têm gêdêņ Jaelnê têm, lau sêwê sêmoa intênasêga kêtiam atom, ma lau, taņ sêsêlêņ naņ, sêjac jaê intênasêga.

⁷ O Debora, lau Israel nêņ malac kêtû gasaņ

e mênġedên aôm gôdi.

Aôm gôdi amboac lau Israel tenenġi.

⁸ Anôtônê siŋwaga awenmê kêsa
ma siŋ jakêpi gamêġ.

Lau 40,000, taŋ sêmoa Israel naŋ,
nêġ teŋ ġêjac lautuc ma ġêôc kêm atom.

⁹ Ņoc ŋalêlôm ġêwiŋ lau Israel nêġ laumata,
ġêwiŋ lau, taŋ sêlôc sa tonêġ ŋalêlômġeŋ.

Alambiŋ Apômtau.

¹⁰ “Amac laumata, taŋ api donġi kwalam-kwalam
ma aŋġôġ ŋabelanġe ŋaô,

ma amac siŋwaga, taŋ asêlêġeŋ amoa intêna naŋ,
anac miŋ biŋ tau.

¹¹ Anġ acgom, lau taŋ sêjam biŋġalôm sêmoa bu-
mata naŋ,

sêsôm Apômtau kêku nê ŋacjo tulu ŋawae,

sêsôm lau Israel sêku nêġ ŋacjo tulu ŋawae.

Go Apômtaunê lau sêwê sêsêp aŋġa nêġ malac
sêmêġ.

¹² “O Debora, ajôc, ajôc.

Ajôc, ôpuc wê teŋ samaŋ.

O Barak, ôndimaŋ,

o Abinoam latu,

ôwê lau kapoacwalôġa ma aêc ana.

¹³ Go lau ŋaŋêġ sêsêp dêdêġ nêġ laumata sêġa,

Apômtaunê lau dêdêġ eŋ sêġa sebe sênac siŋ.

¹⁴ Êsêac sêsêp ġaboanġ sêmêġ aŋġa Epraim

têdaguc Benjaminnê ġôlôac to nêġ lau.

Kasêġa sêsêp aŋġa Makir sêmêġ

to laumata sêmêġ aŋġa Sebulon.

15 Isakarnê gôlôac nêj laumata sêwiŋ Debora
sêmêj,

biŋjanô, Isakarnê gôlôac sêwiŋ Barak sêmêj.

Êsêac tédaguc eŋ sêsêp gaboan sêja.

Tageŋ Rubennê gôlôac sêwa taun kékôc,

êsêac têtôm gebe sêsôm biŋ katô taun atom.

16 Kêtu asageŋja êsêac sêmoa sêwiŋ nêj domba
ŋatonŋeŋ.

Sêmoa gebe sêjô laugejob têtêlam nêj domba ŋaton
me.

Biŋjanô, Rubennê gôlôac sêwa taun kékôc,

êsêac têtôm gebe sêsôm biŋ katô taun atom.

17 Gadnê gôlôac sêmoa Jordan ŋamakeŋ oc kêpiŋa,

ma kêtu asageŋja Dannê gôlôac sêjam kôm wanja.

Asernê gôlôac sêngôŋ gwêctali,

sêngôŋ nêj sêclunŋeŋ.

18 Mago lau Sebulon to Naptali sêjac kapoac taun
totaêj kêpa taun sugen sêmoa siŋ mala.

19 “Kiŋ sêmêj ma sêjac siŋ

aŋga Tanak, taŋ gêc bu Megidoŋa naŋ.

Lau Kanaan nêj kiŋ sêjac siŋ,

mago sêjanŋo silber teŋ atom.

20 Utitalata undambêja sêjac siŋ.

Êsêac sêsa nêj lêj ma sêjac siŋ gêdêj Sisera.

21 Bu Kison gêc ŋasamac kapôêj e gêc êsêac su.

Bu Kison gêc, gêc ŋasamac kapôêj.

O katuc tau, ajôc, ôndi toŋaclaigeŋ.

22 Go hos eŋkaiŋ kêka nom

ma sêboan-sêboan.

23 “Apômtaunê aŋela kêsôm gebe ‘Apuc boa malac
Meros,

apuc boa êsêac, taŋ sêŋgôn malac tau nan ŋanôgeŋ,
gebe êsêac sêmêŋ kêtû sênam Apômtau saŋa atom,
ma sêmêŋ gebe sêwiŋ Apômtaunê siŋwaga atom.'

24 "Anôtô ênam mec Kennê wakuc Hebernê awê
Jael,
ênam mec eŋ êlêlêc lauo samob, taŋ sêŋgôn becobo
nan su.

25 Sisera keten bu, mago eŋ kêkêŋ su gêdêŋ eŋ,
kêkêŋ su ŋakana kêsêp laclu ŋajamanô ten gêdêŋ eŋ.

26 Awê tau kêmêgôm biakim kêsêp lêma ŋamaken
ma kêmêgôm kamundanê hama kêsêp lêma anôŋa.
Eŋ gêjac Sisera e gêjac môkêapac popoc.

Eŋ gêgun ênê mom palalap ma gêjac popoc.

27 Sisera gebeŋ e gêu tau gêc awê tau akaiŋŋa.

Eŋ gêu tau jagêc awê tau akaiŋŋa.

Eŋ gebeŋ kêsêp nom tomatêgeŋ jagêc.

28 "Sisera têna gewec kêsa katam sauŋ,
eŋ gêjam tuc kêsa lala.

'Kêtû asageŋŋa ênê kareta gêmêŋ sebeŋ atom nec.

Kêtû asageŋŋa ênê hos sêsêlêŋ malô-malô sec'.

29 Sisera têna nê sakiŋwagao tokauc kêlêlêc gêjô eŋ
awa,

ma eŋ tau kêsôm biŋ tonec ŋakôninŋa ŋapan gebe

30 'Êsêac oc têtap awa sa ma sêjac sam gêdêŋ taun
sêmoa.

Sêjac sam ŋapalêo tagen me luagêc gêdêŋ siŋwaga
gêdêŋ-gêdêŋgeŋ.

Sisera tau oc kêtap ŋakwê ŋajam sa

ma obo, taŋ sêsi ŋa gam talô-talô nan,

gebe êkêŋ êndêŋ ŋatauo ênôŋ'.

31 “O Apômtau, aômnêm ņacjo samob sênaņamaņ, mago nêm lau têtôm oc kêpi tonjaclai.”

Amboac tonaj wama gêjam gamêņ auc kêtôm jala 40.

6

Anôtô kêkalem Gideon

¹ Lau Israel sêgôm gêņ, taņ Apômtau gêlic sec naņ, tec Apômtau kêkêņ êsêac sêsêp lau Midian lemeņ kêtôm jala 7. ² Lau Midian lemeņ kêkôninļ lau Israel, tec lau Israel sêsiniņ taunļ kêtū êsêacņā sêņgônļ pocgêsuņ to poclabu aņga gamêņ lôcņā. ³ Kêtôm têm lau Israel sêsê gêņņā samob lau Midian ma lau Amalek to lau gamêņ sawaņā sêô lasê sebe sênac êsêac. ⁴ Êsêac sê nêņ-becobo kêsêp Israelnêņ gamêņ ma sesenļ êsêacnêņ kôm samob su e jagêdêņ gamêņ ņalabuņā kêkanônļ malac Gasa. Êsêac sêwi gêņ taniņņā teņ siņ kêtū lau Israel sêniņņā atom, sêkôc domba to bulimakao ma doņki samob. ⁵ Êsêac sêô lasê tonêņ bulimakao ma nêņ becobogenļ sêwê têtôm lêsêc. Lau teņ sêsa êsêac to nêņ kamele sa têtôm atom. Êsêac sêô lasê ma sesenļ gamêņ tau ņagêņ samob su. ⁶ Tec lau Israel sêpô lêna taunļ ņanô kêtū êsêacņā ma lau Israel awenļ gêjac Apômtau gebe ênam êsêac sa.

⁷ Gêdêņ taņ lau Israel awenļ gêjac Apômtau kêtū lau Midiannaņā, ⁸ Apômtau kêsakiņ propete teņ gêdêņ êsêac ma kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Apômtau, lau Israel nêņ Anôtô, kêsôm biņ tonec gebe Aê kakôc amac asa aņga Aiguptu amêņ to gawê amac awi andu gêņômaņā siņ. ⁹ Aê gajam amac sa aņga lau Aiguptu lemeņ to aņga lau samob, taņ sêkôninļ

amac nan, lemeŋ amboac tonanŋen ma kajanda êsêac gamuŋ amac ma kakêŋ lau tau nêŋ gamêŋ gêdêŋ amac. ¹⁰ Aê kasôm gêdêŋ amac gebe ‘Aê Apômtau, amacnêm Anôtô. Amac anŋon lau Amor nêŋ gamêŋ, mago anam sakiŋ lau Amor nêŋ anôtô jaba atom.’ Mago amac akêŋ taŋem ŋoc biŋ atom.”

¹¹ Go Apômtaunê anjela mênŋgêô lasê ma gênŋon kamem, taŋ kêkô malac Opar ŋagala nan ŋalabu. Joas anŋa Abiesernê gôlôac kêtû ka tau ŋatau. Joas latu Gideon kêka polom kelecgen gêmoa sêka wain ŋamala, gebe êsiŋ polom ôkwi kêtû lau Midianŋa.

¹² Ma Apômtaunê anjela gêô lasê gêdêŋ en ma kêsôm gêdêŋ en gebe “O siŋsêlêc, Apômtau gêwiŋ aôm.” ¹³ Ma Gideon kêsôm gêdêŋ en gebe “O ŋatau, Apômtau embe êwiŋ aêac, go gênŋwapac samob êtap aêac sa êtu asagenŋa. Ma gênŋsêga samob, taŋ tamenjê sêjac miŋ gêdêŋ aêac nan ma sêsôm gebe ‘Apômtau kêkôc aêac asa anŋa Aiguptu amêŋ atom me, gênŋsêga tonanŋ ŋanô ondoc.’ Galoc Apômtau kêtinŋ aêac su to kêkêŋ aêac asêp Midian lemeŋ.”

¹⁴ Go Apômtau kêjatu en gebe “Aê tauc jasakiŋ aôm ôna tonêm ŋajaŋa, taŋ gêc aômŋa nan, gebe ônam lau Israel sa anŋa lau Midian lemeŋ.” ¹⁵ Gideon gêjô en awa gebe “O Apômtau, aê oc janam lau Israel sa amboac ondoc. Ôlic acgom, aêŋoc lau têtû Manasenê gôlôacnêŋ lau ômbôêŋ-ômbôêŋ ma aê tauc katu ŋoc launêŋ ŋac ŋamuŋa tau.”

¹⁶ Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ en gebe “Aôm kôtôm gebe ôŋgôm gêŋ tau gebe aê oc janam aôm sa. Aôm oc ôku lau Midian tulu amboac kôku ŋac tagenŋ tulu.”

¹⁷ Gideon gêjô en awa gebe “Aê embe janac aôm matamanô ŋajam, nanŋo ôwaka taôm sa ŋa gêŋtalô

tenj, gebe aôm taôm tec kôsôm binj gêdênj aê. ¹⁸ Aê jatenj aôm gebe ôwi gamênj tonec sinj atom e jamu jandênj aôm jamênj êtiam acgom. Aê gabe jakênj moasinj tenj êtu da êndênj aôm.” Ma enj kêsôm gebe “Aê oc jamoa e ômu ômôênj.”

¹⁹ Amboac tonanj Gideon kêsô nê andu gêja ma geno noninj njalatu tenj ma kêkôc polom matak laclu kapôênj tenj gebe êpac polom, mago kêkênj jist kêsêp atom. Enj kêkênj gwada kêsêp gadob ma sulu kêsêp ku, kêkôc gênj tau gêdênj Apômtaunê anjela gêja kamem njalabu. ²⁰ Go Apômtaunê anjela kêsôm gêdênj enj gebe “Otoc gwada to polom njaluc ênsac poc tonec njaô ma ôkêc sulu êpi.” Ma Gideon gêgôm amboac tonanj. ²¹ Ma Apômtaunê anjela kêmêtôc lêma ma kêmoasac gwada to polom njaluc nja tôc, tanj enj kêmêgôm nanj njatêpôê. Ma ja kêsa anja poc mêngeņ gwada to polom njaluc tau su. Go Apômtaunê anjela malamê.

²² Go Gideonnê kauc kêsa, gebe gêlic Apômtaunê anjela ma enj kêtakê ma kêsôm gebe “Op, Apômtau Anôtô, aêagêc anjela lanjônanô gêdênj taņgoc.”

²³ Mago Apômtau kêsôm gêdênj enj gebe “Ôtêc taôm atom, ômoa tobinjalôgeņ, aôm oc ômac êndu atom.”

²⁴ Gideon gêboa altar tenj sa gêdênj Apômtau anja tônê ma kêsam altar tau gebe Apômtau enj binjalô njam. Altar tau kêkô Opra, tanj kêtû Abiesernê gôlôacnênj malac nanj, e gêdênj galoc.

²⁵ Gêdênj gêbêc tonanj Apômtau kêsôm gêdênj Gideon gebe “Ôkôc tamam nê bulimakao kapoac êwiņ bulimakao kapoac tenj, tanj nê jala kêtôm 7 ma onsenj tamamné altar Balņa su ôsap alê gwam, tanj kêkô altar njagala nanj tulu. ²⁶ Su, go ômboa altar

teŋ sa êndêŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, êkô poc tau ŋaô. Ômboa altar tau sa êtôm ŋagôliŋgeŋ. Go ôkôc bulimakao kêtû luagêc ŋa ma ôkêŋ êtu daja êwiŋ alê gwam, taŋ ôsap tulu naŋ.”²⁷ Amboac tonan tec Gideon kêkôc nê sakiŋwaga 10 ma gêgôm biŋ, taŋ Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ naŋ, ŋanô kêsa. Mago eŋ kêtêc tau nê gôlôac to lau malac tonecŋa, tec gêgôm gêŋ tau gêdêŋ ocsalô atom, gêgôm gêdêŋ gêbêcgeŋ.

²⁸ Gêdêŋ taŋ lau malacŋa dêdi sa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ naŋ, êsêac sêlic gebe Balnê altar to alê gwam tau gêjaŋa ma ja geŋ bulimakao kêtû luagêcŋa gêsac altar teŋ, taŋ sêboa sa naŋ ŋaô. ²⁹ Êsêac sêsôm gêdêŋ taun gebe “Asa gêgôm gêŋ tonec.” Êsêac sêkip biŋ tau sa e têtap sa gebe “Joas latu Gideon gêgôm.”³⁰ Go lau malacŋa sêsôm gêdêŋ Joas gebe “Ôkôc latôm ômôêŋ tonec gebe anac eŋ êndu. Eŋ gesen Balnê altar su ma kêsap alê gwam, taŋ kêkô altar ŋagala naŋ tulu.”³¹ Mago Joas kêsôm gêdêŋ lau samob, taŋ sêgi eŋ auc naŋ, gebe “Amac abe anac siŋ êjô Bal ma abe anam eŋ sa me. Elenŋa atomgeŋ ma ŋac, taŋ ênac siŋ êjô Bal naŋ, oc ênaŋa. Gebe Bal embe anôtô teŋ, go ênam tau kêsî ma ênac siŋ êndêŋ ŋac, taŋ gesen ênê altar su naŋ.”³² Gêdêŋ ŋasawa tonan sêsam Gideon gebe Jerubal gebe Joas kêsôm gebe “Bal ênam tau kêsî ma ênac siŋ êndêŋ ŋac, taŋ gesen ênê altar su naŋ.”

³³ Go Midian to Amelek ma lau gamêŋ sawaŋa mênșêpi tagen ma selom bu Jordan jasê nêŋ becobo kêkô gaboan Jesrelŋa. ³⁴ Ma Apômtaunê Nalau gêjam Gideon auc. Ma eŋ gêjac dauc e kêkalem Abiesernê gôlôac gebe sêndaŋguc eŋ. ³⁵ Eŋ kêsakiŋ lau jaenŋa sêjac laoc Manasenê gôlôacnêŋ gamêŋ

samob, gebe sêkalem êsêac mênşêndanġuc eŋ ma eŋ kêsakiŋ lau jaenŋa gêdêŋ Aser to Sebulon ma Nap-tali nêŋ gôlôac e êsêac mênşêwiŋ amboac tonanġen.

³⁶ Go Gideon kêsôm gêdêŋ Anôtô gebe “Aôm embe taêm ênam gebe ônam lau Israel kêsî ŋa aê lemoc amboac tê kôsôm nê, ³⁷ naŋ ôlic acgom, aê gaja domba ŋaôlilu gêc gamêŋ aka polom ŋa. Êndêŋ eley ŋa embe maniŋ ênêc domba ŋaôlilugenŋ ŋaô ma nom ŋakelenŋ, go jajala êndêŋ tonanŋ gebe aôm taêm kêka aê ŋanôgenŋ, gebe ônam lau Israel kêsî ŋa aê lemoc, amboac tê kôsôm su nê.” ³⁸ Biŋ tau ŋanô kêsa. Gêdêŋ taŋ Gideon gêdi sa gêdêŋ bêbêc kanucgenŋ naŋ, eŋ kêpip ŋaôlilu tau ma kêmôgiŋ kêsêp laclu teŋ e mênġêc. ³⁹ Go Gideon kêsôm gêdêŋ Anôtô gebe “Têmtac ŋandanŋ êndêŋ aê atommanŋ, aê jasôm biŋ tagenŋ tonec êwiŋ. Aê jatenŋ aôm gebe jansaê domba ŋaôlilu ŋalêŋ tagenŋ êtiam. Ôŋgôm ŋaôlilu ŋakelenŋ ênêc ma maniŋ êsêp nomgenŋ.” ⁴⁰ Ma gêdêŋ gêbêc Anôtô gêgôm amboac tonanŋ. Ŋaôlilu ŋakelenŋ ma maniŋ kêsêlô e gêjam nom auc.

7

Gideonnê lau sêku lau Midian tulu

¹ Go Jerubal, Gideonnê ŋaê teŋ tonec, to nê lau samob dêdi gêdêŋ bêbêc kanucgenŋ ma sê nêŋ becobo kêkô bumata Harod ŋagala. Lau Midian sê nêŋ becobo kêkô gaboanŋ gêmu kêpiŋa anġa lôc More ŋalabu.

² Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ Gideon gebe” Lau, taŋ sêwiŋ aôm naŋ, taêsam kêlêlêc, tec katôm gebe jakêŋ lau Midian sêsêp êsêac lemenŋ atom. Moae lau Israel oc tetoc tauŋ sa êndêŋ aê ma sêsôm gebe

‘Aê tauc ɲoc lemoc gêjam aê kêsi.’ ³ Amboac tonan  kêŋ ɲawae êndêŋ lau gebe’  ac teŋ embe êtêc tau to nê ɲalêl m ɲatutuc, naŋ êmu êna nê malac.’ ” Ma Gideon kêsaê êsêac ma lau 22,000 sêmu sêja, ma lau 10,000geŋ sêmoa sêwiŋ eŋ.

⁴ Ap mtau k s m g d ŋ Gideon gebe “Lau tau taêsam kêlêlêc gacgeŋ s k  ɲapaŋ.  w  ês ac s s p bu s na ma a  gabe jawa  s ac  k c jaj  a m. Embe jas m  nd ŋ a m gebe ‘ ac tonec  wiŋ a m’, naŋ eŋ  wiŋ. Embe jas m  nd ŋ a m gebe’  ac tonec  wiŋ a m atom’, naŋ eŋ  wiŋ atom.” ⁵ Tec Gideon g w   s ac s s p bu s ja, ma Ap mtau k s m g d ŋ eŋ gebe “Lau, taŋ imbelen g jac bu amboac k am naŋ, s moa n ŋ tauŋŋa, ma  s ac, taŋ s p ŋ aenduc ma s n m naŋ, s moa n ŋ tauŋŋa amboac tonanŋeŋ.” ⁶ Lau 300 s moa, taŋ imbelen g jac bu naŋ, lau ɲag d  samob s p ŋ a nduc ma s n m. ⁷ Go Ap mtau k s m g d ŋ Gideon gebe “A  gabe janam amac k si  a lau 300, taŋ imbelen g jac bu naŋ, ma jak ŋ lau Midian s s p a m l mam. Lau ɲag d  samob s mu s na n ŋ malac.” ⁸ Gideon k masaŋ biŋ g d ŋ lau gebe s k ŋ g ŋ taniŋŋa to n ŋ dauc  nd ŋ eŋ ma kêsakiŋ lau samob s mu s ja n ŋ malac, lau 300 t n geŋ t  s moa s wiŋ eŋ. Lau Midian n ŋ becobo k k  lau Israeln ŋ bec ɲalabu anga gaboanŋ.

⁹ G d ŋ g b c tonanŋeŋ Ap mtau k s m g d ŋ Gideon gebe “Aj c,  ndi ma  s p gam ŋ becŋa  na. A  jak ŋ gam ŋ tau  s p a m l mam. ¹⁰ Mago embe  t c ta m gebe  nac siŋ, naŋgo  s p lau Midian n ŋ gam ŋ becŋa ma n m sakiŋwaga Pura  wiŋ a m. ¹¹ A m oc  ŋ  biŋ, taŋ  s ac s s m naŋ, e têmtac

êpa su ma ônac siŋ êndêŋ êsêac.” Amboac tonan Gideon agêc nê sakiŋwaga Pura sêsêp sêja e sêô lasê gamêŋ becŋa ŋamagê. ¹² Lau Midian to Amelek ma lau, taŋ sêmoa gamêŋ sawa naŋ, sêjam gaboan auc amboac lêsêc, ma nêŋ kamele taêsam ŋasec têtôm gaŋac gwêcŋa. ¹³ Gêdêŋ taŋ Gideon gêô lasê malac ŋamagê naŋ, gêŋô ŋac teŋ gêjac miŋ nê mê, taŋ gêc naŋ, gêdêŋ nê ŋac teŋ, ma kêsôm gebe “Aê gaêc mê teŋ. Aê galic êsêac sêkôc polom matic ma sêpac polom kuku. Polom kuku tau kêsabi kêsêp lau Midian nêŋ gamêŋ becoboŋa. Polom tau mênkêtuc becobo e becobo tau kêku sa jakêsô gedec ma kêtu tapa gêc nom.” ¹⁴ Nê ŋac gêjô eŋ awa gebe “Mê tonan ŋam tageŋ tonec gebe ŋac Israelŋa Joas latu Gideon nê siŋ. Anôtô kêkêŋ eŋ gebe êku lau Midian to nêŋ siŋwaga samob tulu.”

¹⁵ Gêdêŋ taŋ Gideon gêŋô mê ŋam ŋawae naŋ, kêpôn aduc gêdêŋ Anôtô. Go gêmu gêja lau Israel nêŋ gamêŋ becoboŋa ma kêsôm gebe “Ajôc, andiman, Apômtau kêkêŋ lau Midian nêŋ siŋwaga sêsêp amac lememe sugac.” ¹⁶ Eŋ gêwa lau 300 kêkôc gêja mata têlêac ma kêkêŋ dauc to ku sawa gêdêŋ êsêac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ ma kêkêŋ dawen kêsêp ku tau ŋalêlôm. ¹⁷ Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Matemanô êndêŋ aêgeŋ, ma aŋgôm gêŋ, taŋ aê jaŋgôm naŋgeŋ. Êndêŋ taŋ daô lasê êsêacnêŋ gamêŋ becoboŋa ŋamagê naŋ, go aŋgôm gêŋ samob êtôm aê jaŋgôm. ¹⁸ Aê to ŋoc lau embe anac ma dauc, go amac, taŋ aŋgi gamêŋ becoboŋa auc naŋ, anac nêŋ amboac tonanŋeŋ ma anac mu gebe ‘Apômtau ma Gideon nêŋ siŋ.’ ”

¹⁹ Gideon to nê lau 100 sêô lasê malac

ņamagê gêdêņ om-m kêsa atomgeņ, ma lau-sejop-malacwaga sêjô tauņ su ma ņasawa dambêgeņ. Go Gideon to nê lau sêjac dauc to têtuc ku, taņ sêkôc naņ popoc. ²⁰ Siņwaga mata têlêac samob sêjac dauc to têtuc ku popoc. Êsêac sêkôc daweņ kêsêp êsêac lemeņ gasêņa ma dauc kêsêp lemeņ anôņa gebe sênac ma sêjac mu gebe “Apômtau ma Gideon nêņ siņ.” ²¹ Lau samob sêkô malengeņ sêgi gamêņ becoboņa auc. Ma Midiannêņ siņwaga samob sêlêti to sêwakic ma sêc sêja. ²² Lau 300 sêjac nêņ dauc kêtaņ gê tôngeņ sêmoa, ma Apômtau gêgôm lau aņa gamêņ becoboņa nêņ kauc kêlênsôņ e sêjac tauņ. Ma siņwaga samob sêc e jagêdêņ Betsita sêkanôņ Serera ma sêo lasê malac Abel-Mehola, taņ gec Tabat ņagala.

²³ Ma êsêac sêkalem lau Israel aņa Naptali to Aser nêņ gôlôac ma lau Manase samob sa ma sêjanda lau Midian. ²⁴ Gideon kêsakiņ lau jaeņņa sêjac laoc gamêņ Epraim, taņ gêc gamêņ lôcņa naņ, ma sêsôm gebe “Asêp amêņ, anac siņ êndêņ lau Midian. Akô lau Midian auc gebe selom bu Jordan to bu ņagêdô e naêndêņ Bet-Bara atom.” Amboac tonaņ lau Epraim samob sêpi tageņ ma sejop bu Jordan to bu ņagêdô e jagêdêņ Bet-Bara. ²⁵ Êsêac sêkôc lau Midian nêņ kasêga luagêc Oreb agêc Seb tôņ, ma sêjac Oreb êndu aņa Orebnê poc ma Seb aņa Sebnê sêka wain ņamala. Êsêac sêjanda lau Midian sêmoa ma sêkôc Oreb agêc Seb mômêņapac dêdêņ Gideon, taņ gêmoa Jordan ņamakeņ oc kêpiņa naņ sêja.

8

¹ Ma lau Epraim sêsôm gêdêŋ Gideon gebe “Amboac ondoc, aôm gôjac siŋ gêdêŋ Midian, mago kôkalem aêac atom kêtû asagenŋa. Kêtû asagenŋa aôm gôgôm aêac amboac tonanŋ.” Ma êsêac sêlic enŋ sec ŋanô. ² Mago enŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Embe janam dôŋ gêŋ, taŋ aê gagôm nanŋ, êpi gêŋ, taŋ amac agôm nanŋ, go jalic ŋoc gêŋ ŋanô masi. Gêŋ sauŋ, taŋ amac lau Epraim agôm nanŋ, ŋanô kêlêlêc gêŋ, taŋ aê to ŋoc gôlôac agôm nanŋ. ³ Anôtô kêkêŋ lau Midian nêŋ kasêga Oreb agêc Seb gêdêŋ amac. Aê gagôm asagenŋ kêlêlêc su gebe janam dôŋ êpi gêŋ tau.” Enŋ kêsôm biŋ tonec, go nêŋ têntac ŋandanŋ gêbacnê.

Gideon kêkôc lau Midian nêŋ kiŋ tôŋ

⁴ Gideon to nê lau 300 sêô lasê bu Jordan ma selom bu tau. Êsêac tekwenŋ gêbac, mago sêjanda ŋacjo sêmoa. ⁵ Tec kêsôm gêdêŋ lau aŋga malac Sukot gebe “Aê jatenŋ amac gebe akêŋ polom ŋagêdô êndêŋ ŋoc lau. Êsêac tekwenŋ gêbac ma aê kajanda lau Midian nêŋ kiŋ Seba agêc Salmuna tec gamoa.” ⁶ Mago malac Sukot ŋalaumata sêsôm gebe “Aêac akêŋ mo êndêŋ nêŋ siŋwaga êtu asagenŋa. Aôm kôkôc Seba agêc Salmuna tôŋ atom tagenŋ.” ⁷ Ma Gideon kêsôm gebe “Amboac tonanŋ. Apômtau êkêŋ Seba agêc Salmuna sêsêp aê lemoc su acgom, go jai amac ôlim ŋa gêŋ têkwa-têkwa to okêŋ gamêŋ sawaŋa.” ⁸ Gideon gêwi malac tonanŋ siŋ gêja malac Penuel ma kêsôm biŋ tonanŋenŋ gêdêŋ lau aŋga ônê. Mago lau Penuelŋa sêjô enŋ awa kêtôm lau Sukotŋa. ⁹ Tec enŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê embe janam

samuc ma jamu jamêŋ, go jansenj andu soso tonec su.”

¹⁰ Seba agêc Salmuna to nêŋ siŋwaga sêŋgôn Karkor. Lau gamêŋ sawaŋa nêŋ siŋwaga 120,000 sêjaŋa, ma siŋwaga amboac 15,000 geŋ tec sêmoa.

¹¹ Êsêac sêlêwanj taunj e sêliŋ taunj siŋ ma Gideon kêsa intêna, taŋ gêc Noba to Jogbeha gêmu oc kêpiŋa nanj, gêmoa gamêŋ sawa ŋataligenj gêja jagêjac siŋ gêdêŋ êsêac. ¹² Lau Midian nêŋ kiŋ luagêc, Seba agêc Salmuna sêc sêja, mago eŋ kêjanda êsêagêc e kêkôc êsêagêc tôŋ ma kêsa siŋwaga samob êliŋ-êliŋ.

¹³ Go Joas latu Gideon gêmu aŋga siŋŋa kêsêlêŋ kêsêp intêna Heresŋa gêja. ¹⁴ Eŋ kêkôc ŋapalê matac Sukotŋa teŋ tôŋ ma kêtû kênac eŋ ma ŋac tau keto Sukot ŋakasêga to ŋalaumata 77 nêŋ ŋaê sa ma kêkêŋ gêdêŋ Gideon. ¹⁵ Go Gideon gêdêŋ lau Sukot gêja ma kêsôm gebe “Alic acgom, Seba agêc Salmuna tau tonec. Amac asu aê susu kêtû êsêagêcŋa ma asôm gebe ‘Seba agêc Salmuna sêsêp aôm lêmam sugac, tec aêac akêŋ polom êndêŋ nêŋ lau, taŋ tekweŋ gêbac nanj me.’ ” ¹⁶ Go eŋ kêkôc gêŋ têtwa-têtwa to okêŋ gamêŋ sawaŋa ma kêmêtôc Sukot ŋalaumata. ¹⁷ Ma eŋ gesenj andu soso aŋga Penuel su ma gêjac malac tau ŋalau êndu.

¹⁸ Go Gideon kêtû kênac Seba agêc Salmuna gebe “Lau, taŋ ajac êndu aŋga Tabor nanj, laŋôŋanô amboac ondoc.” Êsêagêc sêjô eŋ awa gebe “Êsêac têtôm aôm. Êsêac samob laŋôŋanô amboac kiŋ teŋ latui.” ¹⁹ Gideon kêsôm gebe “Ŋoc teoci to lasici êsêac, aê tinoc latui solop. Aê jatôc lemoc ma jasôm gebe Amagêc embe anam êsêac kêsi sêmoa matenj jali, oc janac amagêc êndu atom.” ²⁰ Go kêsôm

gêdêŋ latu ŋacsêga Jeter gebe “Ôndi ônac êsêagêc êndumaŋ.” Mago ŋapalê tau gê nê siŋ sa atom. Eŋ kêtêc tau gebe eŋ ŋapalê wakuc. ²¹ Ma Seba agêc Salmuna sêsôm gebe “Ajôc, aôm taôm ôndi ma ônac aêagêc êndumaŋ. Ŋacwaganêŋ kôm gêjac ŋacwaga ŋawae.” Amboac tonanŋ Gideon gêjac Seba agêc Salmuna êndu ma kêkôc gêlônŋ, taŋ agêcnêŋ kamele sênônŋ nanŋ su.

Gideonnê lêŋ ŋagêdô ŋamiŋ

²² Go lau Israel sêsôm gêdêŋ Gideon gebe “Onam gôliŋ aêac, aôm to latômi ma dêbômi, taŋ sêndaŋguc aôm nanŋ, amboac tonanŋgeŋ, gebe aôm gôjam aêac kêsi anŋa lau Midian nêŋ.” ²³ Gideon gêjô êsêac awenŋ gebe “Aê oc janam gôliŋ amac atom, ma latuci oc sênam gôliŋ amac atom amboac tonanŋgeŋ. Apômtau oc ênam gôliŋ amac.” ²⁴ Ma kêsôm biŋ ŋagêdô gebe “Aê gabe jatenŋ biŋ teŋ êndêŋ amac. Amac samob akêŋ salasa, taŋ amac ajaŋgo su nanŋ, êndêŋ aê. Lau Midian nêŋ salasa goldgeŋ gebe êsêac lau gamêŋ sawaŋa.” ²⁵ Lau sêjô eŋ awa gebe “Aêac oc akêŋ gêŋ tau êndêŋ aôm totêntac ŋajamgeŋ.” Êsêac sêja obo teŋ ma êsêac samob, sêbaliŋ salasa, taŋ êsêac sêjaŋgo su nanŋ, kêsêp obo tau. ²⁶ Salasa gold, taŋ Gideon keteŋ nanŋ, ŋawapac kêtôm kilo 30. Gêlônŋ, taŋ lau Midian nêŋ kiŋ sêkôc to sênônŋ nanŋ, ma ŋakwê asôsamuc gêwiŋ atomgeŋ, ma kamelelêŋ gêlônŋ, taŋ sênônŋ nanŋ, gêwiŋ atom amboac tonanŋgeŋ. ²⁷ Gideon kêmasaŋ gwam teŋ ŋa gold tonanŋ ma kêkêŋ gwam tau kêkô nê malac Opra. Ma lau Israel samob sêwi Anôtô siŋ jateteŋ mec gêdêŋ gwam tonanŋ. Gwam tau kêtû lakô, taŋ gêjac Gideon to nê gôlôac nanŋ.

28 Lau Israel sêku lau Midian tulu ma lau Midian ôliŅ kêpi kêtiam atom. Wama gêjam gamêŅ auc kêtôm jala 40, kêtôm têm, taŅ Gideon gêmoa mata jali naŅ.

Gideon gêmac êndu

29 Joas latu Gideon jagêŅgôŅ tau nê andu. 30 Ênê latui 70 gebe eŅ gêjam lauo taêsam. 31 Ma nê awê teŅ aŅga Sikem kêkôc űapalê teŅ amboac tonan, ma Gideon gê ênê űaê gebe Abimelek. 32 Gideon kêtu űamalacanô ma gêmac êndu. Êsêac sêsuŅ eŅ gêc tama Joas nê sêô aŅga Abiesernê gôlôacnêŅ malac Opra.

33 Gideon gêmac êndu su acgom, go lau Israel sêwi Anôtô siŅ kêtiam ma sêjam sakinŅ Bal. Êsêac sêgôm Bal-Berit kêtu nêŅ anôtô. 34 Lau Israel taêŅ gêjam nêŅ Apômtau Anôtô, taŅ gêjam êsêac sa aŅga nêŅ űaço, tê sêgi êsêac auc nê, kêtiam atom. 35 Ma êsêac sêjam danŅe Gideonnê gôlôac gêjô kolenŅ űajam, taŅ eŅ gêjam gêdêŅ lau Israel naŅ, su atom. *

9

Abimelek gêjam gôliŅ gamêŅ

1 Jerubal latu Abimelek gêdêŅ sai gêja Sikem ma kêsôm gêdêŅ êsêac to tênanê lau samob gebe 2 “Atu kênac lau Sikeműa samob gebe ‘Amac oc têmtac êwiŅ biŅ ondoc êlêlêc su, Jerubal latui 70 sênam gôliŅ amac me űac tagenŅ ênam gôliŅ amac.’ Taêm ênam gebe amacnêm űatê űagêdô aê.” 3 Tênanê lau sêjam biŅgalôm kêpi biŅ tonan kêtu eŅűa sêwiŅ lau Sikeműa. Ma nêŅ űalêlôm gêwiŅ Abimelek gebe êsêac sêsôm gebe “EŅ aêac lasiŅi teŅ.” 4 Êsêac sêkôc

* **8:35:** Salasa gold kêtu lau gamêŅ sawaŅa nêŅ gêbôm.

mone silber 70 anġa Bal-Berit nê lôm dabuŋ ma sêkêŋ gêdêŋ eŋ. Eŋ kêkôc mone tau ma gêjam ôli lau bôja-bôja to wauc-wauctêna ŋagêdô gebe sêndaŋguc eŋ. ⁵ Go eŋ gêja tamanê andu anġa Opra ma gêjac tama Jerubal latui 70 êndu anġa poc teŋ ŋaô. Jerubalnê latu ŋamu Jotam taugen tec gêmoa, gebe eŋ kêsini tau. ⁶ Go lau Sikem to Betmilonġa samob jasêkac tauŋ sa sêmoa kamem dabuŋ, taŋ kêkô Sikem naŋ, ma sêkêŋ Abimelek kêtui kiŋ.

⁷ Gêdêŋ taŋ Jotam gêŋô biŋ tonanġa ŋawae naŋ, gêja ma kêkô lôc Garisim ŋaô to gêmôêc gêdêŋ êsêac gebe “O amac lau Sikemġa, akêŋ taŋem aê acgom, gebe Anôtô êkêŋ taŋa amac. ⁸ Gêdêŋ bêc teŋ ka sêsa sêja sebe sêjalini nêŋ kiŋ teŋ sa, ma êsêac sêsôm gêdêŋ katêkwi gebe ‘Ôtu ma kiŋ.’ ⁹ Katêkwi gêjô êsêac awenġe gebe ‘Amboac ondoc, oc jawi ŋoc ŋatêkwi tonalêsi, taŋ lau sêkôc kêtui tetoc anôtôi to ŋamalac saŋa naŋ, siŋ ma janam gôlinġa amac me.’ ¹⁰ Ma ka sêsôm gêdêŋ jambô gebe ‘Ômôêŋ mênġôtu ma kiŋ.’ ¹¹ Mago jambô gêjô êsêac awenġe gebe ‘Amboac ondoc, oc jawi ŋoc ŋanô ŋajam to ŋakana siŋ ma janam gôlinġa amac me.’ ¹² Tec ka sêsôm gêdêŋ wain gebe ‘Ômôêŋ mênġôtu ma kiŋ.’ ¹³ Mago wain gêjô êsêac awenġe gebe ‘Amboac ondoc, oc jawi ŋoc wain, taŋ gêgôm anôtôi to ŋamalac têntac ŋajam kêsa naŋ, siŋ ma janam gôlinġa amac me.’ ¹⁴ Go ka samob sêsôm gedenġe okêŋ gebe ‘Ômôêŋ mênġôtu ma kiŋ.’ ¹⁵ Go okêŋ gêjô êsêac awenġe gebe ‘Amac embe têntac êwiŋ ŋanôgenġe gebe jatu amacnêŋ kiŋ, go amêŋ aê lamu aêŋoc ajuŋ. Embe amêŋ atom, ja êsa anġa okêŋ ma êniŋ kaseda anġa lôc Lebanon.’ ”

¹⁶ Jotam gêjac têku nê biŋ gebe “Amboac tonanġa

amac akêŋ Abimelek kêtû amacnêm kin tonêm ŋalêlôm samuc ma toŋanôgeŋ me masi. Amac amoasiŋ Jerubal to nê gôlôac ŋapep ma akêŋ ŋagêjô gêdêŋ eŋ kêtôm koleŋ, taŋ eŋ gêjam naŋ, me masi. ¹⁷ Taêm ênam acgom, tamoc gêjac siŋ gêjô amac ma gim tau su gebe ênam amac sa aŋga lau Midian lemeŋ. ¹⁸ Mago galoc akêŋ kisa gêdêŋ tamocnê gôlôac. Amac ajac latui 70 êndu aŋga poc ŋaô ma akêŋ sakiŋwagao latu Abimelek kêtû kin Sikemŋa gebe amacnêm lasitêwa teŋ eŋ. ¹⁹ Amboac tonaiŋ, gêŋ taŋ amac agôm galoc gêdêŋ Jerubal to nê gôlôac naŋ, embe aŋgôm tonêm ŋalêlôm samuc ma toŋanôgeŋ, go amoa totêmtac ŋajameŋ awiŋ Abimelek, ma eŋ êmoa totêtac ŋajameŋ êwiŋ amac. ²⁰ Mago embe masi, go ja êsa aŋga Abimeleknê e êniŋ lau Sikem to Betmiloŋa su. Ma ja êsa aŋga lau Sikem to Betmiloŋa e êniŋ Abimelek su.” ²¹ Go Jotam gêc gêja jagêŋgôŋ Ber, gebe kêtêc têwa Abimelek. ²² Abimelek gêjam gôliŋ Israel jala têtêac.

9:23–12:15 Abimelek gêmac êndu su, go gôliŋwaga ŋagêdô sêjô tauŋ-sêjô tauŋ ma sêjam gôliŋ Israel amboac jala 75.

13

Simson têna kêtêc eŋ

¹ Lau Israel sêgôm gêŋ, taŋ Apômtau gêlic sec naŋ kêtiam, ma eŋ kêtêŋ lau Pilisti sêjam gôliŋ êsêac kêtôm jala 40.

² Ma ŋac teŋ gêŋgôŋ malac Sora. Eŋ aŋga Dannê gôlôacnêŋ, ênê ŋaê gebe Manoa. Nê awê eŋ awê kapoac ma kêtêc gôlôac atom. ³ Ma Apômtaunê

aŋela geoc tau lasê gêdêŋ awê tau ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, aôm awê kapoac ma kôkôc gôlôac atom. Mago aôm oc taêm ma ôkôc latôm teŋ. ⁴ Amboac tonanŋ ojop taôm ma ônôm wain to bu ŋajaŋa teŋ atom to ôniŋ gêŋ, taŋ sêjac jao nanŋ, atom amboac tonanŋeŋ. ⁵ Gebe aôm oc taêm ma ôkôc latôm teŋ. Ôkapiŋ eŋ môkêlauŋ atom, gebe êndêŋ bêc aôm ôkôc eŋŋa ŋapalê tau oc êtu Anôtônê ŋac dabuŋ teŋ. Eŋ ênac m kôm ênam lau Israel kêsî anŋa lau Pilistinêŋŋa.” ⁶ Go awê tau jagêjac miŋ gêdêŋ nê akweŋ ma kêsôm gebe “Anôtônê ŋac teŋ gêdêŋ aê gêmêŋ ma laŋôanô kêtakê aê amboac Anôtônê aŋela teŋ laŋôanô. Aê katu kênac eŋ gebe eŋ gêmêŋ anŋa ondoc nec atom, ma eŋ kêsam nê ŋaê atom amboac tonanŋeŋ. ⁷ Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôlic acgom, aôm oc taêm ma ôkôc latôm teŋ. Amboac tonanŋ galoc ônôm wain to bu ŋajaŋa atom ma ôniŋ gêŋ, taŋ sêjac jao nanŋ, atom amboac tonanŋeŋ, gebe ŋapalê tau êtu Anôtônê ŋac dabuŋ êtôm têm êmoa nomŋa.’ ”

⁸ Go Manoa keteŋ mec gêdêŋ Apômtau gebe “O Apômtau, aê jateŋ aôm, gebe ôsakiŋ Anôtônê ŋac êmu êndêŋ aêac êmêŋ êtiam, gebe êndôŋ kôm anam jaom ŋapalê tau êndêŋ noc têna êkôc eŋŋa êndêŋ aêagêc.” ⁹ Anôtô gêgôm biŋ, taŋ Manoa keteŋ nanŋ, ŋanô kêsî ma ênê aŋela gêô lasê gêdêŋ awê tau kêtiam gêdêŋ taŋ eŋ gêŋgôŋ kôm nanŋ. Ênê akweŋ gêwiŋ eŋ atom. ¹⁰ Tec awê tau kêlêti sebeŋ jakêsôm gêdêŋ nê akweŋ gebe “Ôlic acgom, ŋac taŋ gêdêŋ aê gêmêŋ gêdêŋ bêc ônê nanŋ, mênŋgêô lasê gêdêŋ aê kêtiam.” ¹¹ Manoa gêdi kêdaguc nê awê e gêô lasê gêdêŋ ŋac tau ma kêtû kênac eŋ gebe “Aôm

ņac, taņ kôsôm biņ gêdêņ ņoc awê naņ me.” Eņ gêjô eņ awa gebe “Aêc.” ¹² Go Manoa kêsôm gebe “Amboac tonañ, biņ taņ aôm kôsôm naņ, embe ņanô êsa, go ņapalê tau êsa lêņ amboac ondoc. Eņ êņgôm asageņ.” ¹³ Apômtaunê aņela gêjô Manoa awa gebe “Aômnêm awê êņgamiņ tau êndêņ gêņ samob, taņ gajac jao gêdêņ eņ naņ. ¹⁴ Eņ êniņ gêņ, taņ gêmêņ aņga wain ņakaiņ naņ, ņateņ atom. Eņ ênôm wain to bu ņajaņa ma êniņ gêņ, taņ sêjac jao naņ, atom amboac tonañgeņ. Eņ êņgôm gêņ samob, taņ kajatu eņ naņ, ņanô êsa.”

¹⁵⁻¹⁶ Manoa gêjam kauc Apômtaunê aņela. tec kêsôm gêdêņ eņ gebe “Aê jateņ aôm ôêc ôna atom, aêagêc ano noniņ ņalatu teņ gebe ôniņ.” Mago aņela kêsôm gêdêņ eņ gebe “Aê embe jamoa, oc janiņ nêm gêņ atom. Mago embe taêm ênam gebe ôkêņ da teņ, naņgo ôkêņ gêņ tau êsa ja êniņ êtu da êndêņ Apômtau.” ¹⁷ Manoa kêsôm gêdêņ Apômtaunê aņela gebe “Aômnêm ņaê amboac ondoc, gebe atoc aôm sa êndêņ têm aômnêm biņ ņanô êsaņa.” ¹⁸ Aņela kêtû kênac eņ gebe “Aôm kôtû kênac ņoc ņaê kêtû asageņņa. ņaê tau geņ, taņ kêsiņ tau gêc lêlômgeņņa naņ ņateņ.” ¹⁹ Amboac tonañ Manoa kêkôc noniņ ņalatu to polom ņagêdô ma kêkêņ gêņ tau kêtû da gêsac altar poc gêdêņ gêņ, taņ kêsiņ tau gêc lêlômgeņņa naņ, ņaApômtau. ²⁰ Ma gêdêņ taņ jawaô kêpi aņga altar naņ, Manoa agêc nê awê sêlic Apômtaunê aņela kêpi undambê gêja gêwiņ jawaô. Ma êsêagêc sêu tauņ jasêc laņôņanô gêdêņ nom. ²¹ Manoa agêc nê awê sêlic Apômtaunê aņela kêtiam atomanô. Tec Manoanê kauc kêsa gebe Apômtaunê aņela eņgoc.

²² Ma Manoa kêsôm gêdêŋ nê awê gebe “Aêagêc oc tamac êndu, gebe talic Anôtô.” ²³ Mago nê awê gêjô eŋ awa gebe “Apômtau embe taê ênam gebe ênac aêagêc êndu, go êkôc aêagêcnêŋ da sa atom ma êtôc gêŋ samob tonañ ŋai to êsôm biŋ kaiŋ teŋ tonañ êndêŋ aêagêc atom.”

²⁴ Ma awê tau kêkôc ŋapalê ŋac ma gê ênê ŋaê gebe Simson. Ŋapalê tau kêtú kapôêŋ ma Apômtau gêjam mec eŋ. ²⁵ Apômtaunê Ŋalau gêjac m nê kôm êkac Simsonŋa gêdêŋ taŋ eŋ gêmoa Dannê gamêŋ becoboŋa, taŋ gêc Sora to Estaol ŋasawa nan.

14

Simson agêc awê Timnaŋa

¹ Simson kêsêp malac Timna gêja ma gêlic lau Pilisti nêŋ ŋapalêo teŋ anŋa tônê. ² Eŋ gêmu gêja nê malac kêtiam ma kêsôm gêdêŋ têna agêc tama gebe “Aê galic lau Pilisti nêŋ ŋapalêo teŋ. Amansaŋ biŋ êtu eŋŋa, gebe janam eŋ êtu ŋoc awê.” ³ Mago têna agêc tama sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gosom awê anŋa lau samuc Pilisti nêŋ kêtú asageŋŋa. Aôm oc ôtap ŋapalêo teŋ sa anŋa taun nêŋ tawan me taun nêŋ lau nêŋ atom me.” Mago Simson kêsôm gêdêŋ tama gebe “Aê têtac gêwiŋ awê tonañeŋ, tec ôkôc eŋ ômôêŋ, gebe janam eŋ.”

⁴ Têna agêc tama sêjala gebe Apômtau tau gêjam gôliŋ biŋ tonec, tec Simson gêgôm nec atom, gebe gêdêŋ têm tonañ lau Pilisti sêjam gôliŋ lau Israel, tec Apômtau gesom intêna ênac siŋ êndêŋ êsêacŋa.

⁵ Simson kasêp Timna gêja ma têna agêc tama sêwiŋ eŋ. Êsêac sêô lasê lau Timna nêŋ kôm wainŋa ma Simson gêŋô lewe wakuc kêlêŋêc luluŋ gebe

êñac eñ. ⁶ Mago Apômtaunê Ñalau gêjam eñ auc, tec eñ kékac lewe kékôc kêtôm ñac teñ kékac noniñ ñalatu kékôc. Eñ kékôc gêñ teñ kêsêp lêma atom. Mago eñ gêjac miñ biñ, tañ eñ gêgôm nañ, gêdêñ têna agêc tama atom.

⁷ Go Simson gêja ma gêjam biñgalôm gêwiñ ñapalêo ma têtac gêwiñ eñ. ⁸ Bêc ñagêdô gêjaña, go Simson gêmu gêja kêtiam gebe ênam eñ êtu nê awê. Eñ gêwi intêna siñ ma kêsô gebe naênac lewe, tañ eñ gêjac êndu nañ, kêsî e gêlic gêñ kain teñ, gebe kêtap lêp tonabu sa gêc lewe ñawêlêlan. ⁹ Eñ kêngaiñ lêp tau kêsêp lêma, go kêsêlêñ ma geñ gêñ tau gêmoa intêna. Eñ gêdêñ têna agêc tama gêja jakêkêñ lêp ñagêdô gêdêñ êsêagêc señ amboac tonanğeñ. Êsêagêc señ lêp tau, mago Simson gêjac miñ kékôc lêp anğa lewe ñawêlêlan ñabiñ gêdêñ êsêagêc atom.

¹⁰ Go tama kêsêp awê tau nê andu gêja, ma Simson geno moasiñ teñ anğa tonan, kêtôm lau wakuc sêgôm sêmoa. ¹¹ Gêdêñ tañ lau Pilisti sêlic eñ nañ, êsêac sêkôc lau wakuc 30 gebe sêmoa sêwiñ eñ. ¹² Ma Simson kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê gabe jasôm biñgôliñ teñ êndêñ amac. Amac embe atap biñ tau ñam sa êndêñ moasiñ tau ñabêc 7 êmbacnê, go jakêñ obo ñajam 30 to ñakwê omña 30 êndêñ amac. ¹³ Embe atap sa atom, go amac akêñ obo ñajam 30 to ñakwê omña 30 êndêñ aê.” Ma êsêac sêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôsôm nêmbiñgôliñ tauman gebe aêac anğô. ¹⁴ Ma eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Gêñ taniñña kêsâ anğa ñac-awa-geñwagaña. Gêñ ñakana kêsâ anğa ñactêkwanê.” Bêc têtêac gêjaña ma êsêac têtap biñ tonan ñam sa atom.

15 Gêdêŋ bêc kêtû aclêŋa êsêac sêsôm gêdêŋ Simsonnê awê gebe “Ôsôm biŋ banac-banac êndêŋ nêŋ akweŋ e êwa nê biŋgôliŋ ŋam sa êndêŋ aêac. Embe masi, oc akêŋ ja êniŋ tamamnê andu ma akêŋ aôm ôsa ja amboac tonanŋeŋ. Amagêc akêŋ jaenŋ aêac gebe ajaŋgo aêacma gêŋ me.” 16 Amboac tonanŋ Simsonnê awê gêdêŋ eŋ gêja tomatasulugeŋ ma kêsôm gebe “Aôm têmtac gêwiŋ aê atom, aôm têmtac gedec aê. Aôm kôsôm biŋgôliŋ gêdêŋ ŋoc lau, mago gôwa ŋam sa gêdêŋ aê atom.” Eŋ kêsôm gêdêŋ awê tau gebe “Ôlic acgom, aê kasôm biŋ teŋ gêdêŋ tinoc agêc tamoc atom. Ma jawa ŋam sa êndêŋ aôm êtu asageŋŋa.” 17 Eŋ kêtaŋ kêli eŋ kêtôm bêc samuc 7 e noc moasiŋŋa gêbacnê. Ma gêdêŋ bêc kêtû 7ŋa Simson gêwa biŋ tau ŋam sa gêdêŋ eŋ, gebe awê tau kêkac eŋ ŋapaŋ. Go awê tau jagêjac miŋ biŋ tau gêdêŋ nê lau. 18 Tec gêdêŋ bêc kêtû 7ŋa gêdêŋ taŋ Simson gebe êsô nê balêm bêcŋa êna naŋ, lau malacŋa jasêsôm gêdêŋ eŋ gebe
 “Gêŋ ondoc ŋakana ŋajam kêlêlêc lêp.

Gêŋ ondoc ŋatêkwa kêlêlêc lewe.”

Simson gêjô êsêac aweŋ gebe

“Amac embe akac nom ôkwi ŋa ŋoc bulimakao atom,
 oc ajala biŋ tau ŋam atom.”

19 Go Apômtaunê Nalau mêngeŋjam eŋ auc e ôliwalô kêsa ma eŋ kêsêp gêja malac Askalon ma gêjac lau 30 êndu ma kêjaŋgo nêŋ ŋakwê omŋa jakêkêŋ gêdêŋ lau, taŋ sêwa ênê biŋgôliŋ ŋam sa naŋ. Go gêmu gêja tau nê malacmôkê totêtac ŋandaŋ secanô kêtû biŋ, taŋ kêtaŋ eŋ sa naŋŋa. 20 Go sêkêŋ nê awê gêdêŋ ŋac, taŋ Simson tau kêjaliŋ sa gebe êtu ênê ŋac êwa

en saņa nan. * saņa kêpi bulimakaonê kom kêkac nom ôkwiņa.

15

¹ Têm ñagêdô gêjaņa ma lau sêjac polom sa sêmoa, tec Simson gêja gebe êtu ñaclej nê awê ma en kêkôc noniņ ñalatu teņ gêwiņ. Go en kêsôm gêdêņ awê tama gebe “Aê gabe jasô ñoc awênê balêm jana.” Mago en tama gêlôc gebe en êsô êna atom. ² Ênê tama kêsôm gêdêņ Simson gebe “Aê gajam kauc gebe aôm têtac gedec en, tec kakêņ en gêdêņ nêm ñac. Mago lasio tec ñajam kêlêlêc en su, ônam en êjômaņ.” ³ Simson kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Galoc embe jaņgôm lau Pilisti sec, oc aêñoc keso atom.” ⁴ Tec gêja ma gêlô kêam saleņņa 300. En kêkôc luagêc-luagêc ma kêkic ñalêñuc tôņ kêpi tagen ma kêsêmuņ dawen kêsêp ñasawa. ⁵ Go en kêtun dawen ma gesoc kêam saleņņa sêlêti sêsêp lau Pilisti nêņ kôm polomņa sêja. Tec en kêkêņ polom, taņ sêjac sa nan, to polom, taņ gacgen kêkô kôm nan, ja gen su gêwiņ katêkwi to kôm wainņa amboac tonanņe. ⁶ Go lau Pilisti têtu kênac gebe “Asa gêgôm gêņ tonanņe.” Êsêac sêjô êsêac awen gebe “Ñac anğa Timna nê lawa Simson. En gêgôm gêņ tau gebe lawa lanğwa kêkêņ latuo gêdêņ ênê ñac.” Tec lau Pilisti sêkêņ ja gen awê tau agêc tama to nêņ lau su. ⁷ Simson kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Aê jatôc lemoc gebe Amac embe anğôm gêņ amboac tonanņe, go jakac kamocgôc su acgom, go biņ êmbacnê.” ⁸ En gêjac êsêac secanô e nêņ ñatêkwa pococgen su, go kêsêp jagêņgôn pocgêsuņ anğa Etam.

* **14:20:** Simson gêjam dôņ nê awênê kom kêkip biņgôliņ ñam

Simson kêku lau Pilisti tulu

⁹ Lau Pilisti sêo lasê gamêŋ Juda to sê nêŋ becobo anġa tônê ma sêjac siŋ gêdêŋ malac Lehi. ¹⁰ Lau anġa Juda têtû kênac êsêac gebe “Amac ajac siŋ gêdêŋ aêac kêtu asagenġa.” Êsêac sêjô êsêac awenġ gebe “Aêac amêŋ gebe ansô Simson tônġ ma anġôm gêŋ, taŋ eŋ gêgôm gêdêŋ aêac naŋ, êndêŋ eŋ.” ¹¹ Go lau 3,000 anġa Juda sêsêp pocġesunġ anġa Etam jasêsôm gêdêŋ Simson gebe” Aôm kôjala lau Pilisti sêjam gôliŋ aêac nec, me masi. Aôm gôgôm aêac amboac ondoc.” Eŋ gêjô êsêac awenġ gebe “Gêŋ taŋ sêgôm gêdêŋ aê naŋġeŋ, tec gagôm gêdêŋ êsêac.” ¹² Êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac amêŋ tonec gebe ansô aôm tônġ ma akêŋ aôm ôsêp lau Pilisti lemeŋ.” Simson kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Atôc lememe êndêŋ aê acgom gebe amac taôm anac aê êndu atom.” ¹³ Êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Masi, aêac ansô aôm tônġġeŋ ma akêŋ aôm ôsêp lau Pilisti lemeŋ. Aêac anac aôm êndu atom.” Amboac tonanġ êsêac sêsô eŋ tônġ ŋa lêpoa wakuc luagêc, go sêwê eŋ anġa pocġesunġ sêpi sêja.

¹⁴ Gêdêŋ taŋ gêo lasê Lehi naŋ, lau Pilisti sêlêti dêdêŋ eŋ sêja tolasêġeŋ. Ma Apômtaunê Ņalau gêjam Simson auc, ma lêpoa, taŋ sêsô eŋ tônġ naŋ, gêŋġic amboac ja ġeŋ gam. ¹⁵ Ma eŋ kêtap donġi ŋasê wakuc teŋ sa, tec kêmetôc lêma jakêkôc gêŋ tau sa ma gêjac lau 1,000 êndu ŋa gêŋ tau. ¹⁶ Go Simson kêsôm gebe

“Aê gaboac êsêac sa totonġ-totonġ ŋa donġi ŋasê.

Aê ġajac lau 1,000 êndu ŋa donġi ŋasê.”

¹⁷ Kêsôm biŋ tau su, go kêbaliŋ ŋasê tau siŋ, tec sêsam gamêŋ tau gebe Ramat-Lehi.

18 Ma bu gêjô Simson ñasec, tec awa gêjac Apômtau ma kêsôm gebe “Aôm kôkêñ nêm sakiñwaga aê kaku ñacjo tulu ma galoc bu êjô aê êndu e jasêp lau samuc lemeñ me.” 19 Go Anôtô kêkêñ gêsuj ten anğa Lehi ma bu kêpulu kêpi anğa nom mênSimson gênôm e têkwa saki kêsâ kêtiam. Ma sêsam bumata tau gebe Hakore. Bumata tau kêpoac Lehi e mênğêdêñ galoc.

20 Ma Simson gêjam gôliñ lau Israel kêtôm jala 20 geden lau Pilisti nêñ têm. *

16

Simson gêja Gasa

1 Simson gêdi anğa ônê ma gêja Gasa. Eñ gêlic mockainjo ten anğa tônê ma kêsô ênê andu gêja.

2 Lau Gasanja sênô Simson gêmoa nêñ malac ñawae, tec sêgi gamêñ tau auc ma sêwa eñ anğa malac ñasacğêdô gêdêñ gêbêc samuc tonañ. Êsêac sêmoa gamêñ gêmacgeñ gêdêñ gêbêc samuc ma sêsôm gêdêñ tañ gebe “Aêac tansaê e êu bôn acgom, go tanac eñ êndu.” 3 Mago Simson gêc e gêjac ulugeñ, go gêdi gêja e lêma kêsêp malac ñakatam, go gêbuc katam to ñaalê luagêc ma balan to ñagênlêlôm samob sa. Eñ gêoc gêñ tau kêsâ magim ma kêbalan kêpi lôc, tañ kêkanôn Hebron nan, ñatêpôê gêja.

Simson agêc Delila

4 Tonañ su, go têtac gêwiñ awê ten anğa gaboan Sorekña, ênê ñaê gebe Delila. 5 Lau Pilisti nêñ laumata dêdêñ awê tau sêja ma sêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôsôm bin banac-banac êndêñ eñ e ôtap ênê

* 15:20: Ramat-Lehi ñam gebe Lôc ñasêña.

ŋaclai ŋam sa, go ajala lēŋ êkôniŋ eŋ tōŋŋa ma ansô eŋ tōŋ e aku eŋ tulu. Aêac samob oc akêŋ mone silber 1,100 êndêŋ aôm êtôm aêacgeŋ.”

⁶ Go Delila kêsôm gêdêŋ Simson gebe “Aê jateŋ aôm, ôwa nêŋ ŋaclai ŋam sa êndêŋ aêmaŋ. Lau teŋ embe taêŋ ênam gebe sênsô aôm tōŋ to sêku aôm tulu, oc sêŋgôm amboac ondoc.” ⁷ Simson gêjô eŋ awa gebe “Êsêac embe sênsô aê tōŋ ŋa talam ŋatikoc 7, taŋ ŋakelen kêsa atom naŋ, go ŋoc ŋaclai ênaŋa ma jatôm lau ŋagêdô.” ⁸ Amboac tonan lau Pilisti nêŋ laumata sêkêŋ talam ŋatikoc 7, taŋ ŋakelen kêsa atom naŋ, gêdêŋ Delila ma eŋ gêsô Simson tōŋ. ⁹ Awê tau kêsiŋ lau sêmoa balêŋ teŋ ma gêmôêc gebe “O Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Mago eŋ kêmônanaŋ tikoc gêŋgic amboac ja geŋ lêpoa. Amboac tonan tec ênê ŋaclai ŋam kêsiŋ tau gêdêŋ êsêac ŋapaŋ.

¹⁰ Ma Delila kêsôm gêdêŋ Simson gebe “Ôlic acgom, aôm kôsu aê susu to kôsôm biŋdansaŋ gêdêŋ aê. Aê jateŋ aôm gebe ôsôm êndêŋ aê acgom, lau sêkôc asageŋ, go sênsô aôm tōŋ.” ¹¹ Eŋ kêsôm gêdêŋ awê tau gebe “Embe sênsô aê tōŋ ŋa lêpoa matac, taŋ sêso gêŋ teŋ atom naŋ, go ŋoc ŋaclai ênaŋa ma jatôm lau ŋagêdô.” ¹² Tec Delila kêkôc lêpoa wakuc ŋagêdô ma gêsô eŋ tōŋ. Su, go gêmôêc gebe “O Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Lau sêsaê sêmoa balêŋ teŋ. Mago eŋ kêmônanaŋ lêpoa gêŋgic anŋa lêma amboac gam.

¹³ Delila kêsôm gêdêŋ Simson gebe “Aôm kôsu aê susu to kôsôm biŋdansaŋ gêdêŋ aê e mênŋgêdêŋ galoc. Ôsôm êndêŋ aê acgom, lau sêkôc asageŋ ma sênsô aôm tōŋ.” Eŋ kêsôm gêdêŋ awê tau

gebe “Aôm embe ônam ŋoc mômêclaun ġêmômê 7 êwiŋ gam ŋagêdô ma wê tôŋ e ŋagêġeb ma ôkic tôŋ êpi bêlêm ka, go ŋoc ŋaclai ênaŋa ma jatôm lau ŋagêdô.” ¹⁴ ġêdêŋ taŋ Simson ġêc bêc naŋ, Delila ġêjam mômêclaun ġêmômê 7 ġêwiŋ gam ŋagêdô ma ġê e ŋagêġeb to kêkic tôŋ kêpi bêlêm ka ma ġêmômêc gebe “Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Ma Simson ġêdi to ġê bêlêm to mômêclaun su.

¹⁵ Tec awê tau kêsôm ġêdêŋ eŋ gebe “Amboac ondoc tec kôsôm gebe ‘Aê têtac ġêwiŋ aôm’, mago nêm ŋalêlôm ġêwiŋ aê atom. Aôm kôsu aê susu kêtû dim têlêac ma ġôwa nêm ŋaclai ŋam sa ġêdêŋ aê atom tageŋ.” ¹⁶ Awê tau kêtû Iêsu eŋ ŋapaŋ tobêc-tobêc. Eŋ kêkac eŋ e Simson ôli ŋakam ênê biŋ ma gebe êmac êndu. ¹⁷ Ma kêtû ŋamu eŋ kêsôm nê ŋalêlôm lasê ġêdêŋ awê tau gebe “Kapiŋ teŋ kêsac aê mômêcapac atomanô. ġêdêŋ taŋ tinoc kêkôc aê naŋ, aê katu Anôtônê ŋac dabuŋ teŋ. Embe sêkapiŋ aê mômêclaun, go ŋoc ŋaclai endec aê to ŋoc ŋajaŋa ênaŋa ma aê jatôm lau ŋagêdô samob.”

¹⁸ Delila kêsâê gebe Simson kêsôm nê ŋalêlôm lasê ġêdêŋ eŋ, tec kêkêŋ jaeŋ ġêdêŋ lau Pilisti nêŋ laumata ma kêsôm gebe “Amu amêŋ dim tageŋ tonec êwiŋmaŋ. Eŋ kêsôm nê ŋalêlôm lasê ġêdêŋ aê.” Go lau Pilisti nêŋ laumata sêpi dêdêŋ eŋ sêja tomo-negeŋ. ¹⁹ Delila ġêôc Simson e ġêc bêc ġêsac ênê labum ma awê tau ġêmômêc ŋac teŋ, gebe ênsêmbuŋ Simsonnê mômêclaun ġêmômê 7 su. Ma Simson kêtû palê ma nê ŋaclai ġêwi eŋ siŋ. ²⁰ Delila ġêmômêc gebe “Simson, lau Pilisti sêmêŋ.” Tec eŋ ġêdi sa ma taê ġêjam gebe “Aê jamônâŋ tauc su, go jaêc jana êtôm têm ŋagêdô.” Eŋ ġêjam kauc gebe Apômtau

gêwi eņ siņ atom. ²¹ Lau Pilisti sêkôc eņ têtj ma sêkip eņ matalakôp sa. Êsêac sejoņ eņ sêsêp Gasa sêja ma sêsô eņ têtj ņa kapoacwalô ki. Go sêkêņ eņ gêjam kôm kêlêsa polom popocņa aņga andu kapoacwalôņa. ²² Mago môtêlauņ, taņ sêsêbuņ su naņ, kêpuc kêtiam.

Simson gêmac endu

²³ Lau Pilisti nêņ laumata sêkac taņ sa sebe sêkêņ da êndêņ nêņ anôtô Dagon to sêlic nêņ om têtac ņajamņa teņ, gebe êsêac sêsôm gebe “Aêacnêņ anôtô kêkêņ nêņ ņacjo Simson kêsêp aêac lemeņ.” ²⁴ Gêdêņ taņ lau sêlic nêņ anôtô naņ, êsêac sêlambiņ eņ ma sêsôm gebe “Aêacnêņ anôtô kêkêņ nêņ ņacjo, taņ gesen aêac, nêņ gamêņ su to gêjac nêņ lau taêsam êndu naņ, kêsêp aêac lemeņ.” ²⁵ Êsêac têtu samuc, tec sêsôm gebe “Amôêc Simson gebe êņgôm biņ makic êndêņ aêac.” Amboac tonan êsêac sêmôêc Simson aņga kapoacwalô gêmêņ, ma eņ gêgôm biņ makic gêdêņ êsêac ma sêkêņ eņ kêkô andu ņaalê poc ņasawa. ²⁶ Ma Simson kêsôm gêdêņ ņapalê, taņ kêkam eņ lêma naņ, gebe “Ôwê aê najamoasac alê, taņ kêpuc andu têtj naņ, gabe jajac alê tau.” ²⁷ Lauo to ņacwaga taêsam ņasec sêsô e andu tau gêlôc. Lau Pilisti nêņ laumata sêmoa amboac tonan eņ ma lau amboac 3,000 sêkô salôm ņaô sebe sêlic Simson gêgôm biņ makic.

²⁸ Go Simson awa gêjac Apômtau ma kêsôm gebe “O Apômtau Anôtô, aê jateņ aôm gebe taêm ênam aê. O Anôtô, aê jateņ aôm gebe ôkêņ ņaclai êndêņ aê dim tageņ êtiam, gebe jakêņ ņagêjô êndêņ lau Pilisti gulun tageņ êjô matocanô luagêc su.” ²⁹ Simson

kêmbôêŋ alêsêga luagêc, taŋ kêpuc andu tau tônia naŋ tônia, lêma anônia kêmbôêŋ alê teŋ ma gasêŋa kêmbôêŋ teŋ to kêsuc alê tau toŋajaŋageŋ ³⁰ ma kêsôm gebe “Ôkêŋ aê jamac êndu jawiŋ Pilisti.” Go gewec ma kêsuc toŋajaŋageŋ e andu kêku sa ma kêkôniaŋ laumata to lau ŋagêdô samob, taŋ sêmoa ŋalêlôm naŋ. Lau taŋ eŋ gesenê êsêac su gêdêŋ têm gêmac ênduŋa naŋ, nêŋ namba kêlêlêc lau, taŋ eŋ gêjac êndu gêdêŋ têm gêmoa mata jaliŋa naŋ, ŋêŋgeŋ su.

³¹ Ênê lasitêwai to gôlôac samob sêsêp sêja sebe sêkôc ênê ŋawêlêlaŋ. Êsêac sêkôc ŋawêlêlaŋ tau sêpi sêja ma sêsun eŋ aŋga Sora to Estaol ŋasawa kêsêp tama Manoa nê sêô. Eŋ gêjam gôliŋ lau Israel kêtôm jala 20. *

17:1–21:25 Môkêlatu ŋamuŋa tonec gêjac miŋ biŋ ŋagêdô kêpi lau Israel nêŋ lêŋ e jagêdêŋ nêŋ kiŋ ŋamataŋa nê têm.

* **16:31:** Hakore ŋam gebe Ŋac, taŋ gêmôêc naŋ, nê bumata.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb